

Warszawa, 01-06-2026 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

V.071.13.2026.ETP

Pani

Jolanta Sobierańska-Grenda

Minister Zdrowia

via ePUAP

Szanowna Pani Minister,

pragnę nawiązać do otrzymanych sygnałów dotyczących funkcjonowania opieki nad osobami starszymi z chorobami neurodegeneracyjnymi oraz wsparcia ich opiekunów¹.

Jak wynika z przekazanych informacji, osoby starsze cierpiące na choroby neurodegeneracyjne oraz ich opiekunowie wciąż są w dużej mierze pozostawieni sami sobie w poszukiwaniu i uzyskiwaniu odpowiedniej opieki zdrowotnej. Zakres wsparcia, jakość życia i stan zdrowia tych osób zależą przede wszystkim od miejsca zamieszkania, zaangażowania lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, aktywności samorządów oraz organizacji pozarządowych. W niewielkim stopniu wynikają natomiast z funkcjonowania spójnych i gwarantowanych rozwiązań systemowych dostosowanych do potrzeb tej grupy osób.

Mimo podejmowanych w ostatnich latach działań, takich jak prace nad projektem „Krajowego Programu Działań wobec Chorób Ostępniennych na lata 2025–2030” czy nad regulacjami dotyczącymi opieki długoterminowej, nie udało się stworzyć i skutecznie wdrożyć jednolitego modelu opieki nad seniorami z chorobami

¹ Pismo z dnia 14.05.2026 znak: DKA.430.3.2026 oraz Informacja o wynikach kontroli NIK nr P/24/056 „Funkcjonowanie opieki nad osobami starszymi z chorobami neurodegeneracyjnymi oraz wsparcie ich opiekunów”.

neurodegeneracyjnymi. Ostatecznie program ten został przyjęty przez Radę Ministrów 11 grudnia 2025 r. jako „Krajowy Program Działań wobec Chorób Otępiennych, polityka publiczna do roku 2030”. Jego realizacja wymaga jednak szeroko zakrojonych działań analitycznych, legislacyjnych, organizacyjnych, informacyjnych i badawczych, koordynowanych głównie przez administrację publiczną.

W związku z powyższym należy podkreślić konieczność opracowania i wdrożenia kompleksowych rozwiązań zapewniających skoordynowaną opiekę zdrowotną i społeczną dla osób starszych z chorobami neurodegeneracyjnymi oraz skuteczne wsparcie ich opiekunów. Dotyczyć powinny one przede wszystkim profilaktyki chorób otępiennych, poprawy dostępu do diagnostyki – szczególnie na wczesnym etapie choroby – zwiększenia dostępności leczenia i opieki na każdym z etapów chorób otępiennych, wsparcia opiekunów, monitorowania danych dotyczących chorób otępiennych, a także podnoszenia świadomości społecznej i promowania postaw wspierających wobec chorych i ich rodzin. Konieczna jest również realizacja działań zapisanych w strategicznych dokumentach państwowych odnoszących się do seniorów z chorobami neurodegeneracyjnymi i ich opiekunów.

Wobec powyższego, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2024 r., poz. 1264), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do przedstawionych problemów oraz przekazanie informacji dotyczących działań i planów resortu zdrowia w zakresie funkcjonowania opieki nad osobami starszymi z chorobami neurodegeneracyjnymi oraz wsparcia ich opiekunów.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/